

Lois Lowry s-a născut la 20 martie 1937, în Hawaii, Statele Unite ale Americii. A urmat cursurile Brown University și University of Southern Maine. A început să scrie în anii 1970, îndeplinindu-și astfel un vis din copilărie. E autoarea a peste 45 de cărți pentru copii și adolescenți, declarând că măsoară succesul ca scriitoare prin capacitatea de a-i ajuta pe adolescenți „să-și răspundă la întrebările legate de viață, identitate și relații interpersonale“. Cunoscută pentru subiectele controversate abordate, Lowry este deținătoarea mai multor distincții literare, semnificativă fiind Medalia Newbery, primită pentru romanele *Darul lui Jonas* (Editura Young Art, 2013) și *Numără stelele: O poveste din Copenhaga*. Cărțile sale au stârnit reacții dintre cele mai diverse, de la introducerea lor în programa obligatorie, până la interzicerea în școli. Deși diferite ca stil și subiecte abordate, toate cărțile ei revin la tema relațiilor umane. În prezent, Lois Lowry locuiește în Cambridge, Massachusetts, unde continuă să scrie.

LOIS LOWRY

Numără stelele

O poveste din Copenhaga

Ediția a II-a

Traducere din engleză
de Alina-Nicoleta Ioan

ARTHUR

Cuprins

<i>Introducere</i>	7
1. De ce alergi?	11
2. Cine e domnul care trece călare?	21
3. Unde e doamna Hirsch?	28
4. Urmează o noapte lungă	37
5. Cine e fata cu părul negru?	48
6. E vreme bună de pescuit?	58
7. Casa de la malul mării	68
8. A murit cineva	74
9. De ce mințiți?	81
10. Să deschidem coșciugul!	89
11. Te vom revedea în curând, Peter?	95
12. Unde e Mama?	102
13. Fugi cât poți de repede!	107
14. Pe cărarea întunecată	112
15. Câinii mei simt miros de carne!	118
16. Îți spun numai o parte	124
17. În tot acest timp	132
<i>Postfață</i>	137

1 | De ce alergi?

— Ellen, hai să ne-ntrecem pân' la colț!

Annemarie își aranjă mai bine în spate rucsacul voluminos, ca să echilibreze balansul manualelor.

— Ești gata? zise ea privind-și prietena.

— Nu, răspuse Ellen râzând. Știi că n-am cum să câștig, am picioare mai scurte. Nu putem merge pur și simplu, ca niște oameni civilizați?

Ellen era o fetiță de zece ani, scundă și durdulie, spre deosebire de înălțuța și supla Annemarie.

— Trebuie să ne antrenăm pentru întrecerea de vineri – săptămâna asta *sigur* câștig cursa feminină. Data trecută am ieșit a doua, iar de atunci m-am antrenat în fiecare zi. Haide, Ellen, stăruie Annemarie, măsurând distanța până la următorul colț al străzii din Copenhaga. Te rog!

Ellen șovăi, dădu din cap și își puse și ea rucsacul pe umeri.

— Of, fie. Gata.

— Start! strigă Annemarie.

Cele două fete începură să alerge de-a lungul trotuarului. Părul blond-argintiu al lui Annemarie

flutura în urma ei, în timp ce lui Ellen îi săltau pe umeri cozile brune.

— Așteptați-mă și pe mine! strigă micuța Kirsti, rămasă în urmă.

Însă cele două fete mai mari nu o băgară în seamă.

Annemarie a depășit-o imediat pe Ellen, deși i se dezlegase șiretul de la un pantof în timp ce alerga pe strada Østerbrogade, pe lângă magazinașele și cafenelele din cartierul în care locuia, situat în partea de nord-est a Copenhagăi. A trecut râzând pe lângă o bătrână doamnă îmbrăcată în negru, care ducea o plasă de cumpărături. O altă doamnă, mai tânără, care plimba un copil în cărucior, s-a dat la o parte ca să-i facă loc. Colțul era chiar în față.

Annemarie ridică privirea, gâfâind, imediat ce ajunsese la colț. Se opri din răs. Inima parcă încetase să-i bată.

— *Halte!* ordonă soldatul pe un ton aspru.

Pe cât era de familiar acest cuvânt german, pe atât era de înfricoșător. Annemarie îl auzise de ne-numărate ori până atunci, dar niciodată nu-i mai fusese adresat ei în mod direct.

În spatele ei, Ellen încetini și se opri. Rămasă mult în urmă, Kirsti înainta cu greu, îmbufnată că nu o așteptaseră și pe ea.

Annemarie se uită în sus. Erau doi. Asta însemna două căști, două perechi de ochi reci care o priveau

¹ „Stai!“ – în limba germană, în original. (N. tr.)

cu duritate și patru bocanci înalți și bine lustruiți, înfiți în trotuar, și care îi blocau drumul spre casă.

Și mai însemna două arme, pe care soldații le țineau strâns. Întâi se uită la arme. Apoi, într-un final, se uită la chipul soldatului care îi ordonase să se oprească.

— De ce alergi? întrebă vocea aspră.

Daneza lui scârțâia. „Trei ani“, gândi Annemarie cu dispreț. „De trei ani sunt la noi în țară și încă nu ne vorbesc limba.“

— Mă luasem la întrecere cu prietena mea, răspunse ea politicos. În fiecare vineri, la noi în școală, se organizează concursuri și vreau să mă prezint bine, așa că...

Vocea i se stinse, lăsând fraza neterminată. „Nu vorbi prea mult“, își spuse. „Răspunde-le și atât.“

Aruncă o privire în urmă. Ellen stătea încremenită pe trotuar, câțiva metri mai în spate. Kirsti, și mai în spate, încă îmbufnată, se apropia încet de colțul străzii. În apropiere, o femeie care se oprise în pragul unui magazin se uita înspre ei, fără să zică nimic.

Unul dintre soldați, cel mai înalt, se îndreptă spre Annemarie. Își dădu seama că el e cel pe care ea și cu Ellen îl porecliseră în taină „Girafa“, din cauza înălțimii și a gâtului lung care ieșea din gulerul bățos. El și colegul lui stăteau mereu în colțul ăla.

Îi împunse rucsacul cu patul armei. Annemarie tremura.

— Ce ai aici? întrebă el cu o voce răsunătoare.

Annemarie îl surprinse cu coada ochiului pe vânzătorul care se retrase încet din cadrul ușii, până când se făcu nevăzut.

— Manuale, răspunse ea hotărât.

— Ești o elevă silitoare?

I se părea că-i vorbește pe un ton batjocoritor.

— Da.

— Cum te numești?

— Annemarie Johansen.

— Și prietena ta e o elevă silitoare? zise uitându-se pe deasupra ei, la Ellen, care rămăsese ținută în locul ei.

Annemarie întoarse și ea capul, iar Ellen, de obicei îmbujorată, acum pălise, iar ochii ei negri erau larg deschiși.

Dădu din cap în semn că da.

— E mai bună decât mine, zise Annemarie.

— Cum o cheamă?

— Ellen.

— Și ea cine e? întrebă soldatul, uitându-se lângă Annemarie.

Kirsti își făcu brusc apariția, privindu-i furioasă pe toți.

— Sora mea mai mică.

Se aplecă să o ia de mână pe Kirsti, dar ea, încăpățanată cum era, refuză să i-o dea și își puse sfidător mâinile în șolduri.

Soldatul se aplecă și mângâie buclele scurte și ciufulite ale fetei. „Nu te mișca, Kirsti“, se rugă

Annemarie în tăcere, sperând că micuța îndărătnică de numai cinci ani va înțelege cumva mesajul.

Însă Kirsti ridică mâinile și dădu la o parte mâna soldatului.

— Lasă-mă-n pace! strigă ea.

Soldații începură să râdă. Schimbară câteva cuvinte în germană, vorbind foarte repede, iar Annemarie nu înțelese nimic.

— E drăguță, ca fetița mea, zise soldatul cel înalt, pe un ton mai blând.

Annemarie se strădui să zâmbească politicos.

— Duceți-vă acasă. Mergeți să citiți din manuale. Și nu mai alergați ca niște huligani.

Cei doi soldați se întoarseră cu spatele. Annemarie se aplecă și o luă iute de mână pe Kirsti, nelăsându-i timp să se împotrivească. O zori pe fetiță, apoi trecură de colțul străzii. Într-o clipită, Ellen fu și ea lângă ele. Iuțiră pasul, fără să-și vorbească, ținând-o pe Kirsti între ele, îndreptându-se spre blocul în care locuiau toate trei.

Când aproape ajunseră, Ellen șopti dintr-odată:

— Mi-a fost așa de frică...

— Și mie, șopti Annemarie.

După ce cotiră pentru a intra în clădire, fetele rămaseră cu privirea ațintită drept înaintea, spre intrare. O făcură intenționat, ca să nu atragă privirile sau atenția altor doi soldați, care stăteau și în acel colț, înarmați. Kirsti continuă să se agite când trecură prin fața lor, sporovăind despre fotografia de la

grădiniță pe care o aducea acasă pentru a i-o arăta mamei. Pentru Kirsti, soldații făceau parte din peisaj, erau o prezență de când se știa, la fiecare colț, la fel de lipsiți de importanță ca niște felinare.

— O să-i spui mamei tale? o întrebă Ellen pe Annemarie, în timp ce urcau scările.

— Nu. O să se supere.

— Nici eu nu-i zic. Probabil o să mă certe că alerg pe stradă.

La etajul doi își luă la revedere de la Ellen, care locuia acolo, și urcă la trei, imaginându-și cum își va saluta veselă mama: va zâmbi, îi va povesti despre testul de la dictare, la care făcuse bine.

Dar era prea târziu. Kirsti i-o luase înainte.

— Și i-a împuns rucsacul cu pușca și apoi m-a apucat de păr! trăncănea Kirsti, în timp ce-și dădea jos puloverul, în mijlocul sufrageriei. Dar mie nu mi-a fost frică, lui Annemarie i-a fost, și lui Ellen. Dar mie nu!

Doamna Johansen se ridică brusc din scaunul de lângă fereastră unde stătuse până atunci. Era acolo și doamna Rosen, mama lui Ellen, așezată pe un scaun din fața ei. Își beau cafeaua împreună, așa cum făceau adesea după-amiaza. Sigur că nu era vorba chiar de cafea, deși cele două mame așa ziceau, „bem cafea“. În Copenhaga nu se mai găsea cafea adevărată de la începutul ocupației naziste. Nici măcar un ceai bun. Cele două mame sorbeau apă încălzită cu ierburi aromate.

— Ce s-a-ntâmplat, Annemarie? Ce tot vorbește Kirsti? întrebă mama ei îngrijorată.

— Unde e Ellen? interveni speriată doamna Rosen.

— Ellen s-a dus acasă, n-a știut că sunteți aici, răspunse Annemarie. Nu vă faceți griji, nu s-a întâmplat nimic. Erau soldații ăia doi care stau în colțul străzii Østerbrogade, i-ați văzut și voi; îl știți pe cel înalt, cu gâtul lung, cel care arată ca o girafă prostuță?

Annemarie le povesti incidentul, încercând să-l facă să pară amuzant și lipsit de importanță. Dar în privirea celor două femei se citea în continuare îngrijorarea.

— I-am dat peste mână și am țipat la el, zise Kirsti cu importanță.

— Nu-i adevărat, o asigură Annemarie pe mama ei. Exagerează, ca de obicei.

Doamna Johansen se duse la fereastră și privi în jos, spre stradă. Cartierul era liniștit; arăta la fel ca întotdeauna: oameni care veneau sau se întorceau de la magazine, copiii ieșiți la joacă, soldații din colț.

Apoi se adresă cu voce joasă mamei lui Ellen.

— Probabil că sunt mai duri după recentele acțiuni ale Rezistenței. Ai citit în *De Frie Danske*² despre bombardamentele din Hillerød și Nørrebro?

² Ziar care circula în secret în Danemarca în perioada ocupației naziste. (N. tr.)

Prefăcându-se ocupată să-și scoată cărțile din ghiozdan, Annemarie asculta, știind despre ce vorbește mama ei. *De Frie Danske – Danezii liberi* – era un ziar ilegal. Îl primeau din când în când de la Peter Neilsen, împăturit cu grijă și ascuns printre cărți și alte hârtii, iar Mama îl ardea întotdeauna după ce ea și Papa îl citeau. Dar Annemarie îi auzea pe Mama și Papa vorbind, uneori în timpul nopții, despre veștile pe care le primeau pe această cale: sabotarea naziștilor, bombe ascunse care explodau în fabricile unde se producea armament de război, căi ferate industriale distruse pentru ca marfa să nu poată fi transportată.

Știa ce e Rezistența. Îi explicase Papa după ce, trăgând cu urechea, auzise cuvântul și, luându-și inima în dinți, îl întrebuse ce înseamnă. Luptătorii Rezistenței erau cetățeni danezi – nu se știa cine sunt ei, totul era un mare secret – care voiau prin orice mijloace să le facă rău naziștilor. Le distrugeau camioanele și mașinile și le bombardau fabricile. Erau foarte curajoși. Unii dintre luptători erau prinși și uciși.

— Trebuie să mă duc să vorbesc cu Ellen, zise doamna Rosen, îndreptându-se spre ușă. Fetelor, mâine să mergeți la școală pe un alt drum. Promite-mi, Annemarie. Și Ellen o să-mi promită.

— Așa vom face, doamnă Rosen, dar ce importanță are? Sunt soldați germani la fiecare colț de stradă.

— Își vor aminti fețele voastre, zise doamna Rosen, întorcându-se în pragul ușii spre hol. Întotdeauna e bine să faci parte din mulțime. Să fii unul dintre cei mulți. Ai grijă să nu le dai niciodată un motiv să-ți țină minte figura.

Dispăru în hol și închise ușa în urma ei.

— O să-și amintească fața *mea*, Mama, anunță Kirsti bucuroasă, pentru că a zis că seamănă cu fetița *lui*. A zis că sunt drăguță.

— Dacă are o fetiță așa drăguță, de ce nu se duce acasă la ea, ca un tată bun? murmură doamna Johansen, mângâind obrazul lui Kirsti. De ce nu se duce înapoi în țara lui?

— Mama, avem ceva de mâncare? întrebă Annemarie, sperând să o facă pe mama ei să nu se mai gândească la soldați.

— Ia niște pâine. Și dă-i o bucată și surorii tale.

— Și unt? întrebă Kirsti plină de speranță.

— Fără unt, răspuse mama, știi foarte bine.

Kirsti oftă, iar Annemarie se duse la cutia de pâine din bucătărie.

— Aș mânca o brioadă, zise. O brioadă mare și pufoasă, cu glazură roz.

Mama ei râse.

— Ai o memorie foarte bună pentru o fetiță așa de mică, îi zise ea lui Kirsti. De mult nu se mai găsesc unt, zahăr și brioadă. De cel puțin un an.

— Când se vor găsi iar brioadă?

— După ce se va termina războiul, răspunde doamna Johansen.

Aruncă o privire pe fereastră, spre colțul străzii, unde stăteau soldații, cu privirile indifferente sub căștile metalice.

— După ce pleacă soldații.

2 | Cine e domnul care trece călare?

— Annemarie, spune-mi o poveste, se rugă Kirsti cuibărindu-se lângă sora ei în patul imens în care dormeau amândouă. Spune-mi un basm.

Annemarie zâmbi și o luă în brațe pe surioara ei în întuneric. Toți copiii danezi știau basme și creșteau cu ele. Doar celebrul Hans Christian Andersen era danez.

— Vrei să-ți spun povestea cu mica sirenă?

Fusese mereu preferata lui Annemarie. Dar Kirsti zise nu.

— Spune-mi-o pe cea care începe cu regele și regina. Care aveau o fată frumoasă.

— Bine. A fost odată ca niciodată un rege... Începu Annemarie.

— Și o regină, șopti Kirsti. Nu uita de regină.

— Și o regină. Locuiau împreună într-un castel minunat și...

— Castelul se numea Amalienborg³? Întrebă Kirsti somnoroasă.

³ Palat în Copenhaga, reședința de iarnă a familiei regale daneze. (N. tr.)